

Sivistys ja koulutus

- kuntien tulee panostaa paitsi koulutuksen rahoitukseen, myös aktiiviseen ohjaukseen koulutuksen laadun ja työelämävalmiuksien kehittämiseksi sekä alueelliseen työvoimatarpeeseen vastaamiseksi
- aikuis- ja täydennyskoulutusta on jatkosakin oltava saatavilla kattavasti ympäri Suomen
- perusopetuksessa on annettava kaikille edellytykset pärjäämiseen toisella asteella ja jatko-opinnoissa sekä myöhemmin työelämässä
- yksi olennaisimmista pärjäämisen edellytyksistä on riittävä kieli- ja lukutaito ja niiden opettamiseen on kouluilla oltava riittävät resurssit
- laadukas varhaiskasvatus puolestaan on paitsi lapsen oikeus, myös vanhempien työssäkäynnin edellytys

Asuminen, liikkuminen ja elämänlaatu

- julkista liikennettä työssäkäyntialueille on oltava riittävästi ja kaavoituksella tulee huolehtia liityntäliikenteen mahdollisuuksista
- kasvualueilla myös asuntoja tulee kaavoittaa riittävästi, jotta asuntojen tarjonta vastaa kysyntää eikä asumisen hinta karkaa liian korkeaksi
- kaavoituksella tulee huomioida myös erikokoisten asuntojen tarve, erityisryhmien tarpeet ja ehkäistä alueellista segregatiota kasvukeskuksissa
- kuntien kannattaa tukea etätyöskentelyä työssä käyviä kuntalaisia houkutellakseen: on tarjottava luotettavat, markkinaehtoisesti rakennetut tietoliikenneyhteydet sekä etätyöskentelyn mahdollistavia tiloja, kuten kirjastot ja monitoimitalot

Tavoitteena elinvoimaiset kunnat ja hyvinvoivat asukkaat

Terveys ja hyvinvointi

- työttömien terveystalouteen ja kuntoutukseen pääsyyn tulee varmistaa riittävät resurssit
- asiakasmaksujen taso on sekä perusterveydenhuollossa että erikoissairaanhoidossa pidettävä kohtuullisena, jotta liian korkeat maksut yhdessä sosiaaliturvaleikkausten kanssa eivät muodosta esteitä hoitoon pääsulle
- hyvinvointialueille on annettava verotusoikeus
- kaavoituksella kannattaa tukea liikkuumuotoja, jotka edesauttavat fyysistä aktiivisuutta ja siten ylläpitävät työterveyttä ja -hyvinvointia
- mielenterveyspalveluiden saatavuutta tulee parantaa ja kolmannen sektorin hyvinvointia tukevien toimijoiden toimintaedellytykset turvata

Ammattiliitto Pron kunta- ja aluevaalitavoitteena ovat elinvoimaiset kunnat, joissa panostetaan asukkaiden hyvinvointiin, koulutukseen ja sivistykseen sekä työllistymiseen.

pro^o

Mahdollisuuksien valtuustokausi

Vaalit käydään nyt uudeltaisessa tilanteessa. Kunnat saivat vuoden 2025 alusta valtiolta järjestettäväkseen asukkaidensa työllisyys- ja kotoutumispalvelut. Kunnilla onkin alkavalla valtuustokaudella mahdollisuus kehittää koulutuksesta, elinkeinopalveluista sekä työllisyys- ja kotoutumispalveluista kokonaisuus, joka edistää työpaikkojen syntymistä kunnan alueelle ja tukee nopeaa työllistymistä.

Yhteistyö on valttia myös hyvinvointialueiden, kuntien ja työllisyysalueiden välillä: niiden tulee yhdessä huolehtia palvelurakenteesta, joka tukee työkykyä.

”Kuntien on tuettava uusien investointien, yritysten ja työpaikkojen syntymistä alueilleen.”

Pron kunta- ja aluevaalitavoitteet 2025

Työllisyys ja elinvoima

- työnhakijoiden yhdenvertaisuuden toteutumiseen tulee kiinnittää huomiota; heikommassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymiseen tarvitaan riittävä keinovalikoima sekä taloudelliset ja henkilöstöresurssit
- kotoutumispalveluissa tulee panostaa maahanmuuttajien kokonaisvaltaiseen kotouttamiseen ja kuntaan sitouttamiseen
- suomen tai ruotsin kielen opetukseen ohjauksen pitää tapahtua heti kuntaan muuton jälkeen ja opetusta on tarjottava koko perheelle
- kotoutumispalveluissa tulee kiinnittää huomiota asiakkaiden monimuotoisuuteen ja räätälöidä palvelua asiakastarpeiden mukaan työllistymisen edistämiseksi
- kunnan elinkeinorakenteen on oltava mahdollisimman monipuolinen
- kuntien on kaikin tavoin tuettava uusien investointien, yritysten ja työpaikkojen syntymistä
- etenkin kaavoituksen ja kuntatason luvituksen on toimittava
- vihreän siirtymän toteutumisesta kuntatasolla tulee huolehtia ja tehdä investointeja päästöttömyyden edistämiseksi ja vihreiden työpaikkojen luomiseksi
- rakennusalan tilanteen ollessa edelleen haastava kuntien kannattaa panostaa korjausrakentamiseen, jotta osaava työvoima ei karkaa alalta
- kunnan on huolehdittava työnantajavoittojen toteutumisesta ja noudatettava työehtosopimusta sekä lainsäädäntöä sekä vaadittava samaa hankintojen ja ulkoistusten kohdalla

Mistä on kyse?

Kunta- ja aluevaalit järjestetään ensimmäistä kertaa samana päivänä. Varsinainen vaalipäivä on sunnuntai 13.4. ja ennakkovaaleissa kotoimassa 2.-8.4.2025. Kuntavaaleissa valitaan valtuutetut kuntien valtuustoihin ja aluevaaleissa valtuutetut hyvinvointialueiden valtuustoihin.

